

Universiteit Leiden

Technische Universiteit Delft

*Faculteit der Wiskunde en Natuurwetenschappen
van de Universiteit Leiden*

en

*Faculteit der Technische Natuurwetenschappen van
de Technische Universiteit Delft*

Onderwijs- en examenregeling

Bacheloropleidingen:

Life Science and Technology

en

Molecular Science and Technology

Minor:

Advanced Life Science & Technology

geldig vanaf 1 september 2018

Deze onderwijs- en examenregeling is opgesteld overeenkomstig artikel 7.13 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW)

Overeenkomstig artikel 7.14 WHW beoordeelt het faculteitsbestuur na de faculteitsraad (Universiteit Leiden) c.q. de facultaire studentenraad (TU Delft) gehoord te hebben, de onderwijs- en examenregeling regelmatig en weegt daarbij, ten behoeve van de bewaking en zo nodig bijstelling van de studielast, het tijdsbeslag dat daaruit voor de studenten voortvloeit. De opleidingscommissie heeft op grond van artikel 9.18 WHW tot taak de wijze van uitvoeren van de onderwijs- en examenregeling jaarlijks te beoordelen.

Inhoud

Hoofdstuk 1.	Algemene bepalingen.....	3
Hoofdstuk 2.	Beschrijving van de opleiding.....	7
Hoofdstuk 3.	Onderwijsprogramma.....	10
Hoofdstuk 4.	Tentamens en examens, vervolgopleiding.....	12
Hoofdstuk 5.	Toegang en toelating tot de opleiding.....	19
Hoofdstuk 6.	Studiebegeleiding en studieadvies.....	22
Hoofdstuk 7.	Evaluatie van het onderwijs.....	24
Hoofdstuk 8.	Slotbepalingen.....	Error!

Bookmark not defined.

Bijlagen:

Bijlage 1: Onderwijsprogramma en specifieke regelingen van de bacheloropleiding LST en het minorprogramma Advanced LST

Bijlage 2: Onderwijsprogramma en specifieke regelingen van de bacheloropleiding MST

Bijlage 3: Elektronische studiegids Universiteit Leiden en Digitale studiegids TU Delft

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Artikel 1.1 Toepasselijkheid van de regeling

Deze regeling is van toepassing op het onderwijs en de examens van de joint degree bacheloropleidingen die worden verzorgd door de Faculteit der Wiskunde en Natuurwetenschappen van de Universiteit Leiden tezamen met de Faculteit Technische Natuurwetenschappen van de Technische Universiteit Delft (TU Delft):

- a. Life Science and Technology (LST)
- b. Molecular Science and Technology (MST)

hierna te noemen: de opleidingen.

Per opleiding is er een penvoerende instelling. Dit is de TU Delft voor LST en Universiteit Leiden voor MST.

Deze regeling is tevens van toepassing op het onderwijs van de minor die wordt verzorgd binnen de faculteit der Wiskunde en Natuurwetenschappen van de Universiteit Leiden:

- a. Advanced Life Science and Technology

hierna te noemen: de minor.

De opleidingen zijn ingesteld in de Faculteit der Wiskunde en Natuurwetenschappen van de Universiteit Leiden en de Faculteit Technische Natuurwetenschappen van de TU Delft, hierna te noemen: de faculteiten.

De minor is ingesteld in de Faculteit der Wiskunde en Natuurwetenschappen van de Universiteit Leiden.

De opleidingen en de minor worden verzorgd door het Leids Instituut voor Chemisch Onderzoek van de Faculteit Wiskunde en Natuurwetenschappen en de afdelingen Biotechnologie en Chemical Engineering van de Faculteit Technische Natuurwetenschappen.

Artikel 1.2 Begripsbepalingen

1.2.1 In deze regeling wordt verstaan onder:

- a. bijlagen: bijlage per opleiding behorend bij deze Onderwijs- en Examenregeling waarin onder meer het curriculum beschreven staat;
- b. beoordelaar: de examinerator die als eerste dan wel als tweede de scriptie/het eindwerkstuk/het afstudeerverslag leest en beoordeelt;
- c. bindend studieadvies: de afwijzing verbonden aan het propedeuse studieadvies bedoeld in artikel 7.8b lid 3, eerste volzin, van de wet; deze kan niet eerder dan tegen het einde van het eerste jaar van inschrijving aan een student worden gegeven;
- d. curriculum: het geheel van vakken behorende bij het onderwijsprogramma voor een examen;
- e. examen: omvat de tentamens verbonden aan de tot de opleiding of de propedeutische fase van de opleiding behorende vakken, met inbegrip van een door de examencommissie zelf te verrichten onderzoek als bedoeld in artikel 7.10, tweede lid, van de wet;
- f. examencommissie: de examencommissie van de opleiding, ingesteld en benoemd door het faculteitsbestuur van de Faculteit Wiskunde & Natuurwetenschappen

- en de decaan van de Faculteit Technische Natuurwetenschappen krachtens artikel 7.12a van de wet;
- g. **examinator:** degene die door de examencommissie is aangewezen ten behoeve van het afnemen van tentamens, krachtens artikel 7.12c van de wet;
- h. **faculteiten:** de Faculteit der Wiskunde en Natuurwetenschappen van de Universiteit Leiden en de Faculteit Technische Natuurwetenschappen van de Technische Universiteit Delft;
- i. **getuigschrift:** het door de examencommissie uit te reiken bewijsstuk (diploma) waaruit blijkt dat het examen van de desbetreffende opleiding met goed gevolg is afgelegd (als bedoeld in artikel 7.11 van de wet). Op het getuigschrift staat vermeld welke opleiding het betreft; welke onderdelen het examen omvatte, welke graad is verleend, accreditatiedatum van de opleiding, en indien van toepassing welke bevoegdheid aan het examen is verbonden;
- j. **instellingen:** Universiteit Leiden en Technische Universiteit Delft;
- k. **judicium:** nadere kwalificatie van de examencommissie over een afgelegd examen;
- l. **Leids universitair register opleidingen:** het onder verantwoordelijkheid van het College van Bestuur van de Universiteit Leiden gehouden register¹ van de door de Universiteit Leiden verzorgde opleidingen als bedoeld in artikel 7 van het Bestuurs- en beheersreglement;
- m. **minor:** een door het College van Bestuur van een Nederlandse universitaire instelling als zodanig vastgesteld samenhangend studiepakket van 30 studiepunten;
- n. **niveau:** het niveau van een vak volgens de abstracte structuur zoals omschreven in het kaderdocument Leids universitair register opleidingen¹;
- o. **nominale studieduur:** de studieduur zoals vastgelegd in het Centraal Register Opleidingen^{1,2} in studiejaar;
- p. **onderwijsperiode:** een tijdsbestek van tien tot elf weken waarin een aantal vakken wordt onderwezen en getoetst;
- q. **opleiding:** de opleiding waarop deze OER betrekking heeft: een samenhangend geheel van vakken, gericht op de verwezenlijking van welomschreven doelstellingen op het gebied van kennis, inzicht en vaardigheden waarover degene die de opleiding voltooit, dient te beschikken. Aan deze opleiding is een bachelorexamen verbonden;
- r. **opleidingsbureau:** de organisatie belast met de organisatorische en logistieke management van de opleidingen. Het secretariaat van de examencommissies van de opleidingen is hier tevens belegd;
- s. **penvoerder:** de instelling die de hoofdadministratie voert van de opleiding;
- t. **praktische oefening:** een vak als (onderdeel van een) tentamen of examen als bedoeld in artikel 7.13, tweede lid, onder d van de wet, gericht op het verwerven van bepaalde vaardigheden in één van de volgende vormen:
- het maken van een scriptie/eindwerkstuk/afstudeerverslag;

¹ Het kaderdocument Leids universitair register opleidingen is te raadplegen op

<https://www.medewerkers.universiteit leiden.nl/onderwijs/profilering/onderwijsaanbod/leids-register-opleidingen>

- het maken van een werkstuk, een proefontwerp of een programmeeropdracht;
 - het verrichten van een literatuurstudie;
 - het houden van een mondelinge presentatie;
 - het uitvoeren van een ontwerp- of onderzoekopdracht;
 - het deelnemen aan veldwerk of een excursie;
 - het doorlopen van een stage;
 - het uitvoeren van proeven en experimenten;
 - het deelnemen aan een andere onderwijsleeractiviteit, w.o. een werkcollege, die gericht is op het verwerven van bepaalde vaardigheden;
- u. propedeutische fase: het eerste jaar van de opleiding, met een studielast van 60 studiepunten (EC) als bedoeld in artikel 7.8 van de wet. Aan deze fase is een examen verbonden;
- v. propedeutisch studieadvies: het advies bedoeld in artikel 7.8b lid 1 van de wet, dat aan iedere student uiterlijk aan het eind van diens eerste jaar van inschrijving voor de propedeutische fase wordt gegeven;
- w. regels en richtlijnen: Regels en Richtlijnen van de Examencommissie;
- x. register opleidingen van de TU Delft: het onder verantwoordelijkheid van het College van Bestuur van de Technische Universiteit Delft gehouden register² van de door de TU Delft verzorgde opleidingen;
- y. student: degene die is ingeschreven aan de Universiteit Leiden en/of de TU Delft voor het volgen van het onderwijs en/of het afleggen van de tentamens en de examens van de opleiding;
- z. studieduur: de duur vanaf de inschrijving van de student tot het afleggen van het laatste examenonderdeel;
- aa. studiegids³: de digitale gids bevattende specifieke en bindende informatie over de opleiding. De studiegidsen van Universiteit Leiden en van de TU Delft maken als bijlage 3 deel uit van deze regeling;
- bb. studiepunt: de eenheid uitgedrukt in European Credit (EC) waarmee volgens de wet de studielast van een vak wordt uitgedrukt; volgens het European Credit Transfer System (ECTS) is één studiepunt gelijk aan een studiebelasting van 28 uur;
- cc. tentamen: een onderzoek naar de kennis, het inzicht en de vaardigheden van de student met betrekking tot een bepaald vak, alsmede de beoordeling van de uitkomsten van dat onderzoek (overeenkomstig artikel 7.10 van de wet). Een tentamen kan uit meerdere onderdelen bestaan. Het onderzoek wordt uitgevoerd conform de door de examencommissie bepaalde werkwijze voor de kwaliteitsborging van toetsing;

² Register Opleidingen van de Technische Universiteit Delft, academisch jaar 2016-2017, Vastgesteld door het College van Bestuur op 29-9-2015, te raadplegen op <http://docplayer.nl/6008811-Register-opleidingen-van-de-technische-universiteit-delft-academisch-jaar-2016-2017.html>

³ De elektronische studiegids van Universiteit Leiden is te raadplegen via: www.studiegids.leidenuniv.nl. De digitale studiegids van de TU Delft is te raadplegen via: <http://www.studiegids.tudelft.nl>

- dd. tentamenonderdeel: een apart af te leggen deel, zijnde een theoretisch deeltentamen en/of praktische oefening, van een geheel tentamen, dat voor een voorafgaand aan de start van het vak vastgesteld percentage bijdraagt aan het tentamenresultaat;
- ee. vak: een onderwijseenheid van de opleiding als bedoeld in artikel 7.3 leden 2 en 3 van de wet. De studielast van elk vak wordt uitgedrukt in gehele studiepunten. Aan elk vak is een tentamen verbonden;
- ff. werkdag: maandag tot en met vrijdag, met uitzondering van de erkende feestdagen en de door de Colleges van Bestuur aangewezen verplichte sluitingsdagen;
- gg. de wet: de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW), Staatsblad 593 en zoals sindsdien gewijzigd.

1.2.2 De overige in deze regeling voorkomende begrippen hebben de betekenis die de wet daaraan toekent.

Artikel 1.3 Gedragscodes

1.3.1 De 'Gedragscode omgangsvormen docenten en studenten'⁴ is van toepassing. Deze is bedoeld om een kader te scheppen voor een goed, veilig en stimulerend werk- en studieklimaat binnen de instellingen, waarbij docenten en studenten op respectvolle wijze met elkaar omgaan en waarbij wederzijdse acceptatie en wederzijds vertrouwen belangrijke waarden zijn.

1.3.2 Tevens is de 'Regeling ICT- en internetgebruik'⁵.

⁴ De 'Gedragscode omgangsvormen docenten en studenten' van de Universiteit Leiden is vastgesteld door het College van Bestuur op 19 oktober 2010 en is te raadplegen op <https://www.organisatiegids.universiteit leiden.nl/reglementen?pageNumber=1&type=code-of-conduct>. De 'Gedragscode omgangsvormen van de TU Delft' is een onderdeel van de 'TU Code of Ethics', te raadplegen via <http://integriteit.tudelft.nl/>.

⁵ De 'Regeling ICT- en internetgebruik' is vastgesteld door de Colleges van Bestuur van beide instellingen. Voor de Universiteit Leiden is deze vastgesteld op 4 november 2014 en te raadplegen op <https://www.organisatiegids.universiteit leiden.nl/reglementen?pageNumber=1&category=it>. Voor de TU Delft is deze gedragscode voor studenten onderdeel van het studentenstatuut (zie: <https://www.tudelft.nl/studenten/rechtspositie/reglementen-studentenstatuut-oer-etc/>) en voor medewerkers is er de 'Regeling Gebruik Computer- en Netwerkfaciliteiten'.

Hoofdstuk 2 Beschrijving van de opleiding

Artikel 2.1 Doel van de opleiding

Met de opleiding wordt beoogd:

- Kennis, inzicht en vaardigheid op het vakgebied van de opleiding te verkrijgen opdat de afgestudeerde, onder supervisie, op academisch niveau, een bijdrage kan leveren aan het herkennen, aandragen en oplossen van vraagstukken op een deelgebied van het vakgebied⁶.
- Voorbereiding op een verdere studieloopbaan, in het bijzonder om met succes een masteropleiding binnen de discipline en haar grensgebieden te kunnen volgen;

De opleiding voldoet wat opbouw, eindtermen en overige kwaliteitskenmerken betreft aan hetgeen is gesteld in het “Leids Universitair Register Opleidingen”¹ en “Register opleidingen van de Technische Universiteit Delft”².

Artikel 2.2 Afstudeerrichtingen

De opleiding Life Science and Technology kent geen afstudeerrichtingen.

De opleiding Molecular Science and Technology kent de volgende afstudeerrichtingen:

- Materialen;
- Synthese;
- Technologie.

Artikel 2.3 Eindkwalificaties

Afgestudeerden van de opleiding hebben de onderstaande eindkwalificaties bereikt, gerangschikt volgens de Dublin-descriptoren:

- *Kennis en inzicht:*
 - o beschikking over kennis van en inzicht in de basisvakken, actuele concepten en werkwijzen van het vakgebied;
- *Toepassen van kennis en inzicht:*
 - o beschikking over voldoende theoretische en praktische vaardigheden op het vakgebied om onder (strikte) supervisie onderzoek te kunnen uitvoeren;
 - o beschikken over competenties voor het formuleren van standpunten en het onderbouwen daarvan met argumenten en voor het oplossen van problemen op het vakgebied;
 - o in staat zijn om op basis van opgedane kennis en vaardigheden een reële situatie uit het vakgebied te vertalen naar een (product)ontwerp en/of (wiskundig) model voor het oplossen van concrete vraagstukken;
- *Oordeelsvorming:*
 - o beschikking over het vermogen om kritisch te denken, te abstraheren, en een wetenschappelijke probleemstelling te analyseren;
 - o beschikking over inzicht in de wijze waarop gangbare hypothesen via experimenten kunnen worden getoetst, en hoe verworven kennis kan leiden tot theorievorming;
 - o beschikking over inzicht in de positie van verschillende deelgebieden binnen het geheel van de discipline en hun relatie tot aanpalende wetenschapsgebieden;
 - o beschikking over voldoende kennis en begrip van de maatschappelijke rol van de natuurwetenschappen om vanuit opgedane kennis en inzicht te kunnen reflecteren op wetenschappelijke, sociaal-maatschappelijke en/of ethische aspecten;

⁶ De vakgebieden van *Life Science and Technology* en *Molecular Science and Technology* zijn gedefinieerd in respectievelijk bijlage 1 en 2 van de OER.

- *Communicatie:*
 - in staat zijn om op academisch niveau te argumenteren, redeneren en zowel schriftelijk als mondeling te rapporteren;
 - beschikking over de vaardigheid om met vakgenoten te communiceren over onderzoeksresultaten;
- *Leervaardigheden:*
 - in staat zijn om zich zelfstandig verder te verdiepen in relevante onderwerpen en om zich te bekwamen in de noodzakelijke vaardigheden voor een vervolgstudie die een hoog niveau van autonomie veronderstelt.

Artikel 2.4 Inrichting van de opleiding

2.4.1 De bacheloropleidingen worden uitsluitend voltijds verzorgd.

2.4.2 De opleiding heeft een studielast van 180 studiepunten (EC) verdeeld over een majorprogramma van 150 studiepunten (EC) en een minorprogramma van 30 studiepunten (EC).

2.4.3 De propedeutische fase heeft een studielast van 60 studiepunten (EC) en is een integraal onderdeel van het majorprogramma van de opleiding.

Artikel 2.5 Jaarindeling

Het studiejaar vangt aan op 1 september, is ingericht in vier onderwijsperiodes en omvat 42 onderwijsweken.

Artikel 2.6 Minoren

2.6.1 Onder bevoegdheid van de hieronder genoemde examencommissie wordt de volgende minor aangeboden:

- Examencommissie bacheloropleiding LST: Advanced Life Science and Technology

2.6.2 De beschrijvingen van de vakken behorend tot de desbetreffende minor zijn opgenomen in de bijlage 1 en de studiegids.

2.6.3 De educatieve minoren behoren tot de verantwoordelijkheid van de examencommissie van de faculteit Technische Natuurwetenschappen (TU Delft) dan wel van het ICLON⁷ (Universiteit Leiden) afhankelijk van aan welke instelling de minor is gevolgd.

Artikel 2.7 Honoursonderwijs

2.7.1 Bovenfacultaire vakken in het kader van het Honours-onderwijs behoren tot de verantwoordelijkheid van de examencommissie van de Honours Academy⁸.

Artikel 2.8 Examens van de opleiding

In de opleiding kunnen de volgende examens worden afgelegd:

- a. het propedeutisch examen
- b. het bachelorexamen

Alvorens het bachelorexamen afgelegd kan worden, dient het propedeutisch examen met goed gevolg te zijn afgelegd

⁷ Interfacultair Centrum voor Lerarenopleiding, Onderwijsontwikkeling en Nascholing.

⁸ Het onderwijsreglement van de Honours Academy is te vinden op

<https://www.organisatiegids.universiteitleiden.nl/reglementen/honours-academy/onderwijsreglement-honours-academy>

Artikel 2.9 Voertaal

2.9.1 Het onderwijs wordt gegeven en de tentamens en examens worden afgenomen in het Nederlands.

2.9.2 In afwijking van het bepaalde in 2.9.12.9.1 en met inachtneming van de Gedragscode voertaal⁹ kunnen onderdelen van het curriculum, waaronder tevens de tentamens, in het Engels aangeboden worden indien:

- a. de herkomst van de studenten daartoe noodzaakt,
- b. buitenlandse docenten het onderdeel verzorgen,
- c. het onderdeel facultatief van aard is en als faciliteit aan Nederlandstalige studenten wordt aangeboden,
- d. het voor dit onderdeel noodzakelijk wordt geacht dat studenten de vaardigheid verwerven in het Engels te spreken en te schrijven,
- e. het onderdeel ter voorbereiding geldt op vereisten van een Engelstalig masterprogramma en aanwijsbaar is dat het onderdeel voorziet in een behoefte van studenten om zich via deelname aan het onderdeel voor te bereiden op een Engelstalig masterprogramma.

2.9.3 Indien het onderwijs in het Engels wordt aangeboden conform het bepaalde in 2.9.2 kan de examencommissie een student op zijn verzoek toestaan tentamens in het Nederlands af te leggen, indien dit aantoonbaar in het voordeel van de student is.

2.9.4 Indien een student verzoekt een of meer onderdelen van een tentamen of examen in een andere taal dan het Nederlands te mogen afleggen, is het bepaalde daarover in art. 4.3.6 op dat verzoek van toepassing.

Artikel 2.10 Kwaliteit

2.10.1 De opleidingen zijn geaccrediteerd door de NVAO¹⁰ en voldoen aan de kwaliteitseisen die op nationaal en internationaal niveau aan opleidingen worden gesteld. Ook voldoen de opleidingen aan de kwaliteitsstandaarden voor het onderwijs die zijn vastgelegd in het kaderdocument Leids universitair register opleidingen¹.

⁹ De Gedragscode voertaal van de Universiteit Leiden is vastgesteld door het College van Bestuur op 28 mei 2013 en is te raadplegen op: <http://www.reglementen.leidenuniv.nl/gedragscodes/gedragscode-voertaal.html>

¹⁰ Het Nederlands-Vlaamse Accreditatie Orgaan

Hoofdstuk 3 Onderwijsprogramma

De opleidingen bestaan uit een majorprogramma met verplichte vakken van 150 studiepunten (EC) en een verplicht minorprogramma van 30 studiepunten (EC) met keuzemogelijkheden qua invulling.

Artikel 3.1 Verplichte vakken

3.1.1 De opleidingen omvatten verplichte vakken, welke (indien van toepassing per afstudeerrichting) zijn vastgelegd in de bijlages 1 en 2. Per vak is de studielast (in studiepunten) en het niveau¹¹ vermeld. Onderdeel van de verplichte vakken vormt een minorprogramma.

3.1.2 In de studiegids (bijlage 3) wordt de feitelijke vormgeving van het onderwijs nader omschreven, te weten de studielast, het aantal contacturen, het niveau, de inhoud, de leerdoelen, de onderwijsvorm en de wijze van toetsen van de vakken van de onderwijsprogramma's.

Artikel 3.2 Minorprogramma

3.2.1 Naast de in artikel 3.1.1 genoemde vakken kiest de student een minorprogramma. De minor, als onderdeel van de opleiding, bevat de volgende varianten:

- a. Een door de Universiteit Leiden, TU Delft en Erasmus Universiteit Rotterdam erkende minor met een omvang van 30 studiepunten.
- b. Vrije minor.

3.2.2 Elke onder artikel 3.2.1a genoemde minor kan als minorprogramma worden opgenomen in het bachelor onderwijsprogramma.

3.2.3 Voor elk ander programma dan het in artikel 3.2.1a gestelde, komen in aanmerking vakken verzorgd door de Universiteit Leiden, de TU Delft of een andere Nederlandse of buitenlandse universiteit dan wel van een andere rechtspersoon met geaccrediteerd initieel hoger onderwijs. Het programma kan pas als minor binnen de bacheloropleiding worden opgenomen als hiervoor goedkeuring van de examencommissie van de opleiding waar de student voor is ingeschreven is verkregen.

3.2.4 In afwijking van het in artikelen 3.2.2 en 3.2.3 gestelde, kan een minor niet worden gekozen indien de inhoud van de minor geheel of gedeeltelijk overeenkomt met verplichte vakken van de opleiding. Bij beperkte overlap zal de examencommissie een vervangend vak aanwijzen.

3.2.5 Aan het onderwijs van een minorprogramma kan slechts worden deelgenomen als minimaal 90 studiepunten uit het majorprogramma zijn afgesloten. Voor studenten vanaf cohort 2015 geldt de aanvullende voorwaarde dat de 90 studiepunten het met goed gevolg afgelegde propedeutisch examen omvat.

3.2.6 Vakken waaraan de student deelneemt in het kader van een Honours College kunnen niet deel uit maken van een minorprogramma.

Artikel 3.3 Honours onderwijs

3.3.1 Studenten die het propedeuse examen in één jaar hebben gehaald en voldoen aan de hiervoor in het honours programma gestelde criteria, worden uitgenodigd om zich aan te melden voor deelname aan het honours programma van Universiteit Leiden.

3.3.2 De studenten worden door de Honours Academy van Universiteit Leiden op basis van de in het honours programma gestelde criteria geselecteerd en toegelaten tot een van de programma's van het honours onderwijs.

¹¹ Conform de 'abstracte structuur' als omschreven in het Kaderdocument Leids universitair register opleidingen.

3.3.3 Het honours programma bestaat uit extra curriculaire onderwijs en omvat 30 EC uitgevoerd binnen het Honours College van de Universiteit Leiden. Programma-specificaties en vereisten staan vermeld in het reglement van de Honours Academy (Universiteit Leiden)⁸.

Artikel 3.4 Vrij onderwijsprogramma

Een student die is ingeschreven voor de opleiding kan zelf een programma samenstellen uit vakken die door een instelling worden verzorgd waaraan een examen is verbonden. Hiervoor is toestemming nodig van de meest van toepassing zijnde examencommissie. Indien nodig wijst het instellingsbestuur een examencommissie aan die met de beslissing is belast¹².

Artikel 3.5 Praktische oefeningen

3.5.1 Bij elk van de in bijlagen 1 en 2 vermelde vakken is in de studiegids aangegeven welke praktische oefeningen zij omvatten, welke de aard en de omvang is van de werkzaamheden van de student, alsmede of deelneming aan die praktische oefeningen verplicht is met het oog op de toelating tot het afleggen van het desbetreffende tentamen, behoudens de bevoegdheid van de examencommissie vrijstelling van die verplichting te verlenen, al dan niet onder oplegging van vervangende eisen. Het met voldoende resultaat deelnemen aan een praktische oefening geldt als het behalen van een tentamen in de zin van artikel 7.10 van de wet.

3.5.2 Het eindwerkstuk (bachelor afstudeerproject) vormt de afrondende toets van het bachelorexamen, waaruit blijkt dat de student de in de opleiding opgedane kennis, inzicht en vaardigheden heeft en kan toepassen.

3.5.3 De omvang en de studielast van het eindwerkstuk staan vermeld in de bijlagen 1 en 2 en in de studiegids (bijlage 3); daarbij zijn de normen vermeld waaraan het eindwerkstuk moet voldoen.

Artikel 3.6 Deelname aan het onderwijs

3.6.1 Indien voor deelname aan een vak inschrijving vooraf wordt vereist, wordt dat aangegeven in de studiegids. Voor de bij de opleiding ingeschreven studenten is plaatsing gegarandeerd bij de vakken die behoren tot het verplichte deel van de opleiding.

3.6.2 Aan bepaalde vakken kan eerst worden deelgenomen nadat aan het tentamen van een voorafgaand vak met goed gevolg is deelgenomen. In de studiegids is aangegeven voor welke vakken deze voorwaarde geldt.

Artikel 3.7 Verspreiding studiematerialen

3.7.1 Het is studenten niet toegestaan audio-, foto- of video-opnames van colleges te maken zonder uitdrukkelijke voorafgaande toestemming van de betreffende docent. Indien toestemming wordt verleend, is de student slechts gerechtigd de opname voor eigen gebruik te benutten; verspreiding of publicatie van de opname op welke wijze dan ook is niet toegestaan.

3.7.2 Het is studenten niet toegestaan op welke wijze dan ook door de docent, de opleiding of instelling verstrekte studiematerialen te verspreiden of te publiceren. De student is slechts gerechtigd de materialen voor eigen gebruik te benutten.

3.7.3 De instelling kan een video-opname van een college of collegereeks maken en deze aan studenten van de instelling ter beschikking stellen ter ondersteuning van zelfstudie. De docent maakt aan het begin van een op te nemen college hiervan melding bij de aanwezige studenten. Het feit dat een video-opname wordt of is gemaakt, ontslaat studenten niet van een eventueel opgelegde aanwezigheidsis.

¹² Overeenkomstig artikel 7.3d van de WHW ('vrij onderwijsprogramma in het wetenschappelijk onderwijs').

Hoofdstuk 4 Tentamens en examens

Artikel 4.1 Tentamengelegenheid

4.1.1 Tweemaal per studiejaar wordt de gelegenheid geboden tot het afleggen van het tentamen verbonden aan elk van de vakken die in dat studiejaar worden aangeboden. De eerste gelegenheid vindt plaats gedurende de onderwijsperiode waarin het vak wordt gedoceerd.

4.1.2 In afwijking van het in bepaalde in 4.1.1, geldt dat voor het afsluiten (door middel van verslagen, rapporten, presentaties etc.) van praktische oefeningen, projecten en vakken die in meer of mindere mate d.m.v. groepswork worden verricht, tenminste eenmaal per jaar gelegenheid wordt gegeven.

4.1.3 Indien een vak een praktische oefening omvat, dan kan de examencommissie besluiten om deelneming aan een tentamen als bedoeld in 4.1.1 uitsluitend open te stellen voor degenen die met goed gevolg aan de praktische oefening dan wel het werkcollege hebben deelgenomen. Dit besluit heeft een geldigheid van één studiejaar. De examencommissie besluit pas nadat zij het advies van de opleidingscommissie hierover heeft gehoord en ziet toe op tijdige bekendmaking van haar besluit in de beschrijving van het desbetreffende vak.

4.1.4 Indien het cijfer van een vak samengesteld wordt uit meerdere deeltentamens kan afgeweken worden van het aantal kansen zoals bedoeld in 4.1.1, met dien verstande dat de student minimaal in staat wordt gesteld om in de herkansing het vak alsnog met een voldoende af te sluiten op grond van een enkel tentamen dat representatief is voor het gevolgde vak, zonder dat deeltentamens meewegen.

4.1.5 Voorafgaande aan een derde of volgende tentamenpoging mag de examinator de student verplichten om bij hem advies en hulp in te winnen om zich te vergewissen van een verantwoorde voorbereiding voor het tentamen.

4.1.6 De gelegenheid tot en de data van het afleggen van schriftelijke tentamens wordt in overeenstemming met artikel 7.13, tweede lid sub h van de wet, voor het begin van het studiejaar bekend gemaakt in de studiegids.

4.1.7 De student wordt geacht deel te nemen aan het tentamen bij de eerste gelegenheid die daartoe wordt geboden nadat het onderwijs voor de desbetreffende onderwijseenheid is beëindigd.

4.1.8 De examencommissie kan in bijzondere gevallen toestaan dat wordt afgeweken van het in 4.1.1 tot en met 4.1.5 gestelde. Een gemotiveerd verzoek hiertoe kan worden ingediend via de studieadviseur.

4.1.9 Indien de student, met inachtneming van 4.1.7, een extra tentamengelegenheid nodig heeft om studieovertraging te voorkomen kan bij de studieadviseur een verzoek daartoe aan de examencommissie worden ingediend.

Artikel 4.2 Volgorde van de tentamens

4.2.1 In de bijlagen 1 en 2 wordt de volgorde vastgesteld waarin tentamens moeten worden afgelegd c.q. van de deelname aan praktische oefeningen en andere vakken. Aan tentamens c.q. praktische oefeningen van het programma na de propedeutische fase kan pas worden deelgenomen als voldaan is aan de eisen gesteld in de bijlagen 1 en 2. Indien voor onderdelen van het curriculum een verplichte volgorde geldt, kan slechts worden deelgenomen indien de tentamens van een of meerdere daaraan voorafgaande vakken met goed gevolg zijn afgelegd. Dit wordt expliciet vermeld in de vakbeschrijving van de betreffende onderwijseenheid en wordt gepubliceerd in de studiegids.

4.2.2 De examencommissie kan toestemming geven om van het gestelde in 4.2.1 af te wijken. Aan deze toestemming kan een beperkte duur worden verbonden.

Artikel 4.3 Vorm van de tentamens

4.3.1 De wijze waarop tentamens, dan wel onderdelen van tentamens, zijnde schriftelijk of mondeling dan wel op een andere wijze worden afgelegd wordt vastgelegd in de studiegids

4.3.2 De wijze van toetsing wordt voor aanvang van de betreffende onderwijsseenheid bekendgemaakt, waarbij voor ieder tentamenonderdeel de datum, de weging, de vorm en de stof wordt aangegeven.

4.3.3 De regeling van herkansingen van de tentamens is voor LST en MST aangegeven in respectievelijk bijlage 1 en 2 bij deze regeling.

4.3.4 In bijzondere gevallen kan op verzoek van de student en/of examinerator de examencommissie, binnen de kaders van de Onderwijs- en Examenregeling, toestaan dat een tentamen op een andere wijze wordt afgelegd dan in de studiegids is vastgelegd.

4.3.5 Aan studenten met een functiebeperking wordt op verzoek van een daartoe strekkend schriftelijk verzoek afgegeven door de studieadviseur de gelegenheid geboden de tentamens op een zoveel mogelijk aan hun individuele handicap aangepaste wijze af te leggen. Deze aanpassingen mogen niet van invloed zijn op de kwaliteit of moeilijkheidsgraad van een tentamen. De examencommissie wint, conform het "protocol studeren met een functiebeperking"¹³, zo nodig deskundig advies in alvorens te beslissen.

4.3.6 De tentaminering vindt plaats in het Nederlands of, met inachtneming van de Gedragscode voertaal⁶, in het Engels. De examencommissie kan toestaan dat, op verzoek van de student, de tentaminering plaatsvindt in een andere taal.

4.3.7 Er vindt een individuele beoordeling plaats in geval van presentaties, onderzoek, verslagen of andere onderwijsprestaties, die in groepsverband worden verricht. De docent kan hiervan beargumenteerd afwijken.

Artikel 4.4 Mondelinge tentamens

4.4.1 Mondeling wordt niet meer dan één persoon tegelijk getentamineerd, tenzij de examencommissie anders heeft bepaald.

4.4.2 Het mondeling afnemen van een tentamen is openbaar, tenzij de examencommissie of de desbetreffende examinerator in een bijzonder geval anders heeft bepaald, dan wel de student daartegen bezwaar heeft gemaakt.

4.4.3 Het mondeling tentamen wordt door minimaal twee examineratoren afgenomen.

4.4.4 De examinerator moet voor aanvang van het mondeling tentamen de student verzoeken zich te legitimeren.

Artikel 4.5 Aanmelding en terugtrekking schriftelijk tentamen

4.5.1 Voor deelname aan een schriftelijk tentamen is de student verplicht zich te houden aan het voor de opleiding geëigende tentamenaanmeldsysteem zoals vermeld in de bijlagen 1 en 2 met inachtneming van de aangegeven aanmeldtermijnen.

4.5.2 Terugtrekking voor een tentamen is mogelijk op een in de bijlagen 1 en 2 gespecificeerde wijze. Indien een student die zich heeft aangemeld en zich niet heeft teruggetrokken, het tentamen niettemin

¹³ Het 'Protocol studeren met een functiebeperking' is door het College van Bestuur van de Universiteit Leiden vastgesteld op 29 mei 2012 en is te raadplegen op: <http://www.reglementen.leidenuniv.nl/gedragscodes/studeren-met-een-functiebeperking.html>. Voorzieningen voor studeren met een functiebeperking maken deel uit van het Studentenstatuut van de TU Delft en zijn te raadplegen op: <http://studenten.tudelft.nl/informatie/voorzieningen/studeren-met-een-functiebeperking/>.

niet aflegt, wordt het resultaat van het tentamen vastgelegd en wordt het beschouwd als een tentamenpoging.

4.5.3 Indien een docent in gebreke blijft met het tijdig bekend maken van het oordeel over een tentamen zoals omschreven in 4.7.2 en 4.7.3 en als hierdoor de student zich niet tijdig heeft kunnen terugtrekken van een tentamen waarvoor hij/zij zich heeft aangemeld, geldt het in art. 4.5.2 niet.

4.5.4 Wanneer sprake is van overmacht waardoor de student zich niet voor het tentamen heeft kunnen aanmelden, kan de examencommissie de student alsnog toestaan aan het tentamen deel te nemen.

4.5.5 De student is verplicht om bij het tentamen een identiteitsbewijs, een bewijs van inschrijving bij de instelling en een bewijs van aanmelding (papier of digitaal) voor het betreffende tentamen te overleggen. Als identiteitsbewijs worden geaccepteerd: een campuskaart, een LU card, een paspoort, een identiteitskaart of een rijbewijs.

4.5.6 Wanneer de student zich van een tentamen heeft teruggetrokken, dient hij zich voor een volgende gelegenheid opnieuw aan te melden overeenkomstig het bepaalde in 4.5.1 t/m **Error! Reference source not found.5.**

Artikel 4.6 Regels en richtlijnen van de examencommissie

4.6.1 Conform artikel 7.12b, derde lid, van de wet stelt de examencommissie regels – de Regels en Richtlijnen van de Examencommissie – vast over de uitvoering van haar taken en bevoegdheden en over de maatregelen die zij in dat verband kan nemen.

4.6.2 De commissie draagt er zorg voor dat het recht van de student om beroep in te stellen tegen beslissingen van de examencommissie of de examinatoren is gewaarborgd.

4.6.3 De examencommissie stelt de procedure vast voor de aanwijzing van een eerste en tweede beoordelaar van het eindwerk, alsmede de beoordelingscriteria en de procedure rond de beoordeling van het eindwerk en de wijze van verdeling van de verantwoordelijkheden tussen de eerste en de tweede beoordelaar, waaronder de bepaling van het cijfer.

Artikel 4.7 Oordeel

4.7.1 De examinerer stelt binnen 15 werkdagen na het afnemen van een mondeling tentamen het oordeel vast met inachtneming van het bepaalde in 4.7.2a en 4.7.2b en reikt de student een daarop betrekking hebbende schriftelijke verklaring uit.

4.7.2 De examinerer stelt het oordeel van schriftelijke tentamenonderdelen zoals bedoeld in 4.3.21 vast binnen de hieronder genoemde termijnen en maakt dit terstond aan de student bekend.

- a. Voor LST: minstens een week vóór de herkansing van het betreffende onderdeel maar ten maximele binnen 15 werkdagen na de dag waarop het tentamen is afgenomen.
- b. Voor MST: op de eerste werkdag van de herkansingsweek van de onderwijsperiode voor 23:59 uur waarin het tentamen is afgenomen.

4.7.3 De examinerer van overige tentamens en van de herkansingen stelt binnen 15 werkdagen na de dag waarop een tentamen is afgenomen, het oordeel over dit tentamen vast. De examencommissie kan tot een snellere beoordeling van een tentamen of praktische oefening besluiten dan in het voorafgaande gesteld wanneer het een laatste tentamen voor het bachelorexamen betreft.

4.7.4 Indien een vak uit meerdere tentamenonderdelen bestaat en waarbij meer dan een examinerer is aangewezen, dan is een van hen aangewezen als eindverantwoordelijk waarvoor het in 4.7.3 gestelde geldt.

4.7.5 De examinerer stelt het oordeel van een praktische oefening vast binnen twintig en vijftien werkdagen, respectievelijk voor LST en MST, na de dag waarop aan het laatste onderdeel is deelgenomen, dan wel een verslag van werkzaamheden of werkstuk is ingeleverd.

4.7.6 De examinerator verschaft de onderwijsadministratie van de opleiding de nodige gegevens ten behoeve van de uitreiking van een bewijsstuk van het oordeel aan de student.

4.7.7 De onderwijsadministratie zorgt voor registratie en bekendmaking van alle tentamenuitslagen binnen 5 werkdagen na afloop van de in 4.7.2 t/m 4.7.4 aan de examinerator gestelde termijn.

4.7.8 Wanneer niet aan de in 4.7.2 t/m 4.7.4 vermelde termijn door ernstige overmacht, dit ter beoordeling aan de examencommissie, kan worden voldaan, dan wordt de student hiervan op de hoogte gesteld via een persoonlijke e-mail op het universitaire email adres van de student voordat deze termijn verlopen is. In het bericht wordt opgenomen op welke (uiterste) datum het oordeel bekend gemaakt wordt. Tevens zal zo nodig de datum voor de herkansing worden aangepast, als bepaald in onderling overleg tussen de examencommissie en de docent, zodanig dat de student voldoende voorbereidingstijd krijgt.

4.7.9 De uitslag van het tentamen wordt uitgedrukt in een geheel of half getal tussen 1 tot 10, beide grenzen inbegrepen. De uitslag wordt niet uitgedrukt in een getal tussen 5 en 6. De uitslag van een deeltentamen wordt uitgedrukt in een getal met 1 decimaal. In de regels en richtlijnen van de examencommissie staan regels opgenomen welke afronding van deelresultaten leidt tot een voldoende beoordeling.

4.7.10 Het tentamen is met goed gevolg afgelegd als de uitslag 6 of hoger is.

4.7.11 Het met voldoende resultaat deelnemen aan een praktische oefening kan gelden als het behalen van een tentamen in de zin van artikel 7.10 van de wet.

4.7.12 De examinandus ontvangt een digitaal bewijsstuk van de uitslag van het beoordeelde tentamen.

4.7.13 Op de digitale verklaring van het oordeel over een tentamen wordt de student gewezen op het inzagerecht bedoeld in Artikel 4.9 en op de beroepsmogelijkheid bij het College van Beroep van examens.

4.7.14 De examencommissie kan regels opstellen waaruit blijkt onder welke voorwaarden zij gebruik zal maken van de haar in art. 7.12b, derde lid, van de wet gegeven bevoegdheid om te bepalen dat niet ieder tentamen met goed gevolg behoeft te worden afgelegd, en/of onder welke voorwaarden de resultaten van deeltentamens elkaar kunnen compenseren. Deze regels zijn opgenomen in de Regels en Richtlijnen van de Examencommissie.

Artikel 4.8 Geldigheidsduur tentamens

4.8.1 Het bestuur van de Faculteit Wiskunde en Natuurwetenschappen of de decaan van de Faculteit Technische Natuurwetenschappen kan de geldigheidsduur van met goed gevolg afgelegde tentamens beperken, behoudens de bevoegdheid van de examencommissie die geldigheidsduur in een individueel geval te verlengen. De geldigheidsduur van een met goed gevolg afgelegd tentamen kan uitsluitend worden beperkt, indien de getentamineerde kennis of het getentamineerde inzicht aantoonbaar verouderd is, of indien de getentamineerde vaardigheden aantoonbaar verouderd zijn.

4.8.2 De examencommissie kan voor tentamens waarvoor de geldigheidsduur beperkt is en conform de in de Regels en Richtlijnen opgenomen criteria, op verzoek van de student, de geldigheidsduur voor een door haar te bepalen periode verlengen. In geval van bijzondere omstandigheden in die zin van artikel 7.51, tweede lid van de wet, handelt de examencommissie conform het bepaalde hierover in artikel 7.10, vierde lid van de wet.

4.8.3 De op grond van in 4.8.1 beperkte geldigheidsduur gaat in op 1 september van het studiejaar volgend op dat waarin het cijfer is behaald of de vrijstelling is verleend.

4.8.4 Indien een vak uit deeltentamens bestaat, dan is de geldigheidsduur van het deeltentamen waarvan het resultaat wordt vastgelegd in het onderwijs administratiesysteem, waarvoor geen studiepunten worden toegekend en waarvan de kennis niet aantoonbaar verouderd is, onbeperkt geldig tenzij het anders is vastgelegd in de studiegids.

4.8.5 Het propedeutisch examen heeft een onbeperkte geldigheidsduur.

Artikel 4.9 Inzagerecht en nabespreking van tentamens

4.9.1 Gedurende ten minste twintig werkdagen na de bekendmaking van de uitslag van een schriftelijk tentamen heeft iedere student die heeft deelgenomen aan het tentamen, of de beoordeling van een praktische oefening heeft ontvangen, recht op inzage in het beoordeelde werk, voor zover technisch mogelijk.

4.9.2 Gedurende de in 4.9.1 genoemde termijn kan belanghebbende kennis nemen van de vragen en opdrachten van het desbetreffende tentamen, alsmede zo mogelijk van de normen aan de hand waarvan de beoordeling heeft plaatsgevonden.

4.9.3 Op verzoek van de student vindt een inzagemoment en een nabespreking plaats. De nabespreking geschiedt op een door de examiner te bepalen plaats en tijdstip. Indien deze nabespreking collectief plaatsvindt, wordt dit uiterlijk tegelijkertijd met de uitslag van het tentamen bekend gemaakt

4.9.4 Na de bekendmaking van de uitslag van een mondeling tentamen vindt op verzoek van de student dan wel op initiatief van de examiner een nabespreking plaats tussen de examiner en de student waarbij de gegeven beoordeling wordt gemotiveerd.

4.9.5 De examencommissie heeft de bevoegdheid te bepalen of de nabespreking collectief dan wel individueel plaatsvindt.

4.9.6 De examencommissie heeft de bevoegdheid plaats en tijdstip te bepalen voor de inzage en de nabespreking.

4.9.7 Indien de betrokkene aantoonbaar door overmacht verhinderd te zijn of te zijn geweest voor de inzage en de nabespreking bedoeld in 4.9.3, dan wordt hem een andere gelegenheid geboden, zo mogelijk binnen de in 4.9.1 genoemde termijn.

4.9.8 Indien een student voornemens is beroep aan te tekenen tegen de beoordeling van zijn werk verstrekt de examiner op verzoek van de student een kopie van het beoordeelde werk aan de examencommissie.

Artikel 4.10 Vrijstelling van tentamens en/of praktische oefeningen

4.10.1 De examencommissie kan de student op diens verzoek, gehoord de desbetreffende examiner, vrijstelling verlenen van het afleggen van één of meer tentamens, niet tentamenonderdelen, of van deelneming aan een praktische oefening, indien de student:

- een qua inhoud en niveau overeenkomstig vak van een universitaire of hogere beroepsopleiding of een opleiding die daaraan gelijkwaardig is, succesvol heeft voltooid, dan wel
- aantoonbaar door werk- of beroepservaring over voldoende kennis en vaardigheden te beschikken met betrekking tot het desbetreffende vak, dan wel
- met goed gevolg het Pre-University College van Universiteit Leiden heeft voltooid; de examencommissie bepaalt in dit geval voor welk vak of welke vakken vrijstelling wordt verleend.

4.10.2 De examencommissie kan na advies van de desbetreffende examiner te hebben ingewonnen, vrijstelling verlenen van de verplichting tot deelname aan een praktische oefening die een voorwaarde is om het tentamen van het vak af te mogen leggen, al dan niet onder oplegging van vervangende eisen.

4.10.3 Indien het vakken van het minorprogramma betreft neemt de verantwoordelijke examencommissie pas een beslissing over het al dan niet verlenen van een vrijstelling nadat de examencommissie van de opleiding die de minor verzorgt, is gehoord.

Artikel 4.11 Examen

4.11.1 De examencommissie reikt een getuigschrift uit wanneer blijkt dat het examen met goed gevolg is afgelegd. Het afleggen van het bachelorexamen is maandelijks mogelijk, het afleggen van het propedeuse examen is driemaal per jaar mogelijk. De data van de zittingen van de examencommissie worden voor begin van het studiejaar bekend gemaakt.

4.11.2 De examencommissie kan zelf een tot het examen behorend onderzoek naar de kennis, het inzicht en de vaardigheden van de examinandus instellen en de uitkomsten daarvan beoordelen.

4.11.3 De getuigschriften voor de propedeutische fase worden ten minste eenmaal en de getuigschriften voor het bachelordiploma ten minste tweemaal per studiejaar uitgereikt op door de examencommissie vastgestelde data.

4.11.4 Het getuigschrift wordt uitgereikt door de penvoerende instelling i.e. TU Delft voor LST en Universiteit Leiden voor MST, pas nadat het College van Bestuur heeft verklaard dat aan de procedurele eisen voor de afgifte (waaronder het voldoen aan de verplichting tot het betalen van collegegeld) is voldaan. Per examen wordt één getuigschrift uitgereikt.

4.11.5 Overeenkomstig de regeling¹⁴ als bedoeld in artikel 7.11, derde lid, van de wet kan degene die aanspraak heeft op het afleggen van het bachelorexamenverzoeken daartoe nog niet over te gaan mits de inschrijvingsduur voor de betreffende opleiding van vier jaar niet wordt overschreden.

4.11.6 Dit verzoek moet uiterlijk binnen vijf werkdagen nadat de student op de hoogte is gebracht dat hij in aanmerking komt voor het afleggen van het bachelorexamen ingediend worden. Bij dit verzoek geeft de student aan wanneer hij het getuigschrift wil ontvangen.

4.11.7 De examencommissie kan het verzoek tevens inwilligen indien het niet inwilligen van het verzoek zal leiden tot een onbillijkheid van overwegende aard.

4.11.8 Aan het getuigschrift wordt een in het Engels gesteld supplement toegevoegd dat voldoet aan het Europese overeengekomen standaard format¹⁵. Hierin is opgenomen dat de examinandus onderwijs heeft genoten aan de Universiteit Leiden en de TU Delft.

Artikel 4.12 Graadverlening

4.12.1 Aan degene die het bachelorexamen met goed gevolg heeft afgelegd wordt de graad Bachelor verleend met de toevoeging 'of Science'.

4.12.2 De verleende graad wordt op het getuigschrift van het examen aangetekend.

Artikel 4.13 Judicia

4.13.1 Aan de uitslag van het examen is een judicium verbonden.

4.13.2 Uitgangspunt voor de bepaling van het judicium is het gewogen gemiddelde van de resultaten die zijn behaald voor de tot het examen behorende vakken gewogen naar studielast, behalve die vakken waarvoor vrijstelling is toegekend of die waarvoor slechts een bewijs van deelname is geregistreerd. Vakken die bij andere opleidingen, waaronder buitenlandse, zijn gevolgd, tellen mee bij het bepalen van het judicium, mits behorend tot het examenprogramma van de student.

4.13.3 Het gewogen gemiddelde van alle cijfers wordt bepaald door van elk vak het aantal studiepunten (EC) te vermenigvuldigen met het voor dat vak toegekende cijfer, de uitkomsten hiervan op te tellen en het resultaat te delen door het aantal behaalde studiepunten.

¹⁴ Regeling uitstel afstuderen Universiteit Leiden: <https://www.organisatiegids.universiteitleiden.nl/reglementen/algemeen/regeling-uitstel-afstuderen-universiteit-leiden>

¹⁵ Zie: <https://www.europass.nl/producten/diplomasupplement/>

4.13.4 Onverminderd het bepaalde in 4.13.6 en 4.13.7 wordt op het getuigschrift en op het diploma-supplement het predicaat 'cum laude' vermeld indien voldaan is aan de volgende eisen:

voor het propedeuse-examen:

- de student heeft als gewogen gemiddelde 8,0 of hoger behaald,
- niet meer dan één vak is met een cijfer lager dan een 7,0 afgerond,
- de student heeft gedurende de propedeutische fase maximaal drie keer een vak, niet tentamenonderdeel, herkanst en
- het propedeuse-examen is binnen een jaar behaald.

voor het bachelor-examen:

- de student heeft als gewogen gemiddelde 8,0 of hoger behaald,
- niet meer dan één vak is met een cijfer lager dan een 7,0 afgerond,
- voor het bachelor-afstudeerproject is minimaal een 8,0 behaald,
- de student heeft gedurende de hele bacheloropleiding maximaal drie keer een vak, niet tentamenonderdeel, herkanst, en
- het bachelor-examen is binnen vier jaar behaald.

4.13.5 Onverminderd het bepaalde in 4.13.6 en 4.13.7 wordt op het getuigschrift en op het diploma-supplement het predicaat 'summa cum laude' vermeld indien voldaan is aan de volgende eisen:

voor het propedeuse-examen:

- de student als gewogen gemiddelde 9,0 of hoger heeft behaald,
- niet meer dan één onderwijseenheid is met een cijfer lager dan een 8,0 afgerond,
- de student heeft gedurende de propedeutische fase maximaal drie keer een vak, niet tentamenonderdeel, herkanst en
- het propedeuse-examen is binnen een jaar behaald.

voor het bachelor-examen:

- een student heeft als gewogen gemiddelde 9,0 of hoger behaald,
- niet meer dan één onderwijseenheid is met een cijfer lager dan een 8,0 afgerond,
- voor het bachelor-afstudeerproject is minimaal een 9,0 behaald,
- de student heeft gedurende de hele bacheloropleiding maximaal drie keer een vak, niet tentamenonderdeel, herkanst, en
- het bachelor-examen is binnen drie jaar behaald.

4.13.6 De examencommissie kan in andere, bijzondere gevallen een predicaat verlenen. Daarbij valt te denken aan aspecten zoals de ontwikkeling die de student tijdens de opleiding heeft doorgemaakt, bepaalde uitzonderlijke prestaties die hij/zij geleverd heeft in het bachelor afstudeerproject of andere relevante bijzondere omstandigheden.

4.13.7 Indien een student tijdens zijn studie een ordemaatregel is opgelegd wegens onregelmatigheden, fraude of plagiaat, wordt geen predicaat verleend.

Hoofdstuk 5 Toegang en toelating tot de opleiding

Paragraaf 5.1 Rechtstreekse toegang

Artikel 5.1 Rechtstreekse toegang

5.1.1 Rechtstreekse toegang tot de opleiding heeft diegene die in het bezit is van in de wet en bijbehorende ministeriele regelingen genoemd diploma met het juiste profiel of vak, zoals hieronder aangegeven onder a en b dan wel mits is voldaan aan de gestelde eisen.

- a. Een Nederlands diploma voorbereidend wetenschappelijk onderwijs (vwo; als bedoeld in art. 7.24 a of b van de wet) of getuigschrift vwo Suriname met het profiel Natuur & Techniek, profiel Natuur & Gezondheid met aanvulling wiskunde B en natuurkunde of een van de andere profielen met aanvulling wiskunde B, natuurkunde en scheikunde.

Rechtstreekse toegang heeft tevens diegene die in het bezit is van:

- Nederlands vwo diploma met profiel Natuur & Gezondheid van vóór 2007;
 - Nederlands vwo diploma ‘oude stijl’ met wiskunde B en natuurkunde.
- b. Degene die beschikt over een buitenlands diploma (al dan niet behaald in het buitenland) dan wel een diploma op basis van een Europees of Internationaal Baccalaureaat met de vakken mathematics, physics en chemistry op het vwo niveau van de respectievelijk vergelijkbare vakken wiskunde B, natuurkunde en scheikunde.

Degene die tot deze categorie behoort dient te voldoen aan de taaleisen zoals bepaald in Artikel 5.5.

5.1.2 Ten aanzien van een bezitter van een getuigschrift van een met goed gevolg afgelegd propedeutisch examen van een overeenkomstige opleiding aan een andere Nederlandse universiteit kan de examencommissie bepalen dat hij / zij wordt toegelaten tot het tweede jaar. Indien de examencommissie dit noodzakelijk acht, dient alsnog bewijs van bekwaamheid geleverd te worden in die vakken die in het afgelegde propedeutisch examen niet of niet in gelijke mate begrepen zijn geweest.

5.1.3 Degene die onderdelen van de bacheloropleiding met goed gevolg heeft afgelegd aan een andere Nederlandse universiteit en die de nog overgebleven vakken bij de opleiding wenst af te leggen, dient daarbij, indien de examencommissie dit noodzakelijk acht, alsnog bewijs van bekwaamheid te leveren in die vakken, die in de door hem reeds afgelegde vakken niet of niet in gelijke mate begrepen zijn geweest.

5.1.4 De voorwaarden voor inschrijving voor de bacheloropleiding zijn vastgelegd in de regeling inschrijving van de Universiteit Leiden¹⁶ en het inschrijvingsbeleid van de TU Delft¹⁷.

5.1.5 De Colleges van Bestuur van de instellingen kunnen de inschrijving in bepaalde in de wet omschreven gevallen weigeren door gebruik te maken van hun bevoegdheid krachtens de tweede en derde volzin in artikel 7.28, eerste lid, van de wet.

Paragraaf 5.2 Toelating

¹⁶ De Regeling inschrijving, college- en examengeld van de Universiteit Leiden is te raadplegen op: <http://www.reglementen.leidenuniv.nl/onderwijs-onderzoek/regeling-inschrijving-collegeld-examengeld.html>.

¹⁷ Voor de TU Delft geldt het ‘Retributie- en inschrijvingsbeleid’, opgenomen als bijlage 1 van het Studentenstatuut (centraal gedeelte) en toegelicht in hoofdstuk 2 “Toegang en toelating” van dat Studentenstatuut.

Artikel 5.2 Toelating met hbo-propedeuse

5.2.1 De bezitter van een getuigschrift van een met goed gevolg afgelegd propedeutisch examen aan een instelling van hoger beroepsonderwijs die niet in het bezit is van een diploma als bedoeld in artikel 7.24 van de wet, eerste lid, dan wel een op grond van het tweede lid bij ministeriële regeling als ten minste gelijkwaardig aangemerkt onderscheidenlijk naar het oordeel van het instellingsbestuur daaraan ten minste gelijkwaardig diploma, moet aantonen dat hij beschikt over kennis, inzicht en vaardigheden om de bacheloropleiding met goed gevolg af te ronden. Dit kan worden aangetoond door het overleggen van vwo-certificaten voor wiskunde B, scheikunde en natuurkunde.

5.2.2 Indien de kandidaat niet beschikt over de genoemde vwo-certificaten, dan beoordeelt de toelatingscommissie van de bacheloropleiding of de kandidaat op andere wijze aan de eisen voldoet.

5.2.3 Het cijfergemiddelde van het propedeutisch examen aan een instelling van hoger beroepsonderwijs dient minimaal 7,0 te zijn.

Artikel 5.3 Gelijkwaardige vooropleiding

Degene die niet in het bezit is van het vwo-diploma, behaald na 2007, maar niettemin krachtens de wet kan worden ingeschreven, kan een toets worden opgelegd in de vakken wiskunde B, natuurkunde en scheikunde en mogelijk ook Engels, op het niveau van het vwo-eindexamen in het profiel Natuur & Techniek.

Artikel 5.4 Nadere vooropleidingseisen en deficiënties

5.4.1 Om vast te stellen of personen die niet voldoen aan de vooropleidingseis zoals vermeld in de wet, blijk geven van geschiktheid voor het onderwijs in de opleiding kunnen toetsen worden opgelegd krachtens de Regeling van de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap van 3 april 2014, nr. 540459 inzake de toelating tot het hoger onderwijs¹⁸. Deficiënties in de vooropleiding in de vakken wiskunde B, natuurkunde en scheikunde kunnen worden weggenomen door het afleggen van desbetreffende toetsen op het niveau van het vereiste vwo-eindexamenprofiel. Eveneens kan een bewijs van Engelse taalbeheersing door de toelatingscommissie worden geëist. De deficiënties dienen te zijn weggevoerd alvorens ingeschreven en toegelaten te kunnen worden (uiterlijk 31 augustus).

5.4.2 Deficiënties in de vooropleiding worden vervuld door het met goed gevolg voldoen aan een toelatingsonderzoek als bedoeld in artikel 7.25, lid 4 van de wet. Zolang men het toelatingsonderzoek niet met voldoende resultaat heeft afgelegd, wordt men niet toegelaten tot de opleiding.

5.4.3 De examencommissie bepaalt de wijze waarop de toetsen worden afgenomen.

Artikel 5.5 Nederlandse taal

5.5.1 Aan de eis inzake voldoende beheersing van de Nederlandse taal wordt voldaan door het met goed gevolg afleggen van (i) het examen niveau 4 van de cursus Nederlands als Tweede Taal georganiseerd door de Universiteit Leiden, dan wel de volledige cursus Nederlands van de TU Delft's Centre for Languages and Academic Skills, (ii) het Staatsexamen NT2-II of (iii) het examen Dutch A1 of Dutch A2 van het International Baccalaureaat.

5.5.2 De toelatingscommissie kan in bijzondere gevallen vrijstelling verlenen van het onder 5.5.1 bedoelde examen.

¹⁸ De Regeling nr. 540459 is te raadplegen op <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2014-11514.html>

Artikel 5.6 Colloquium doctum

5.6.1 Het toelatingsonderzoek, als bedoeld in artikel 7.29 leden 2 en 3 van de wet, het colloquium doctum, is opgedragen aan de voor de gezamenlijke opleidingen ingestelde commissie Colloquium Doctum van de TU Delft voor LST en het admission office van de Universiteit Leiden voor MST.

5.6.2 Degene die de leeftijd van eenentwintig jaar heeft bereikt en in aanmerking wil komen voor een colloquium doctum moet beschikken over:

- a. een deelcertificaat van het voorbereidend wetenschappelijk onderwijs, vwo, in de vakken wiskunde B, scheikunde en natuurkunde, dan wel in het bezit te zijn van een certificaat van een bijscholingscursus of van een bij de instelling afgelegde toets en;
- b. voldoende uitdrukkingsvaardigheid in de Nederlandse taal.

5.6.3 De TU-commissie Colloquium Doctum voor LST en het admissions office van de Universiteit Leiden voor MST onderzoeken of de kandidaat over de in 5.6.2 genoemde (deel)certificaten beschikt. Wanneer dit het geval is, voert de commissie een gesprek met de kandidaat, waarin zij een nader onderzoek doet en tevens dient vast te stellen of de kandidaat over voldoende uitdrukkingsvaardigheid in de Nederlandse taal beschikt.

Hoofdstuk 6 Studiebegeleiding en studieadvies

Artikel 6.1 Studievoortgangadministratie

6.1.1 De onderwijsadministraties van de faculteiten registreren de individuele studieresultaten van de studenten.

6.1.2 De student kan op elk gewenst moment zijn studieresultaten inzien en controleren in het studievoortgangssysteem. Op verzoek ontvangt de student een geautoriseerd, schriftelijk overzicht van de behaalde resultaten.

6.1.3 Met ingang van het tweede jaar van inschrijving kan de opleiding elke student vragen jaarlijks een studieplan te overleggen waaruit blijkt welke tentamens hij voornemens is af te leggen en aan welke voor de opleiding relevante extra-curriculaire activiteiten en door het College van Bestuur erkende nevenactiviteiten hij voornemens is deel te nemen.

Artikel 6.2 Introductie en begeleiding

6.2.1 De opleiding draagt zorg voor de introductie en de studiebegeleiding van de studenten die voor de opleiding zijn ingeschreven, mede ten behoeve van hun oriëntatie op mogelijke studiewegen in en buiten de opleiding en ten behoeve van de studievoortgang.

6.2.2 De opleiding biedt de student de mogelijkheid minimaal tweemaal per jaar met de studieadviseur de studievoortgang te bespreken.

6.2.3 Indien, naar het inzicht van de studieadviseur de student ernstige studievertraging oploopt ten opzichte van de nominale studievoortgang, attendeert de studieadviseur de student op de mogelijkheid ondersteuning te krijgen bij het opstellen van een studieplanning.

Artikel 6.3 Bindend studieadvies eerste jaar

6.3.1 In zijn eerste jaar van inschrijving krijgt elke student schriftelijk advies over de voortzetting van zijn opleiding tenzij hij zich heeft uitgeschreven voor 1 februari van dat studiejaar. De examencommissie is door de besturen van beide faculteiten gemandateerd tot het uitbrengen van het studieadvies. LST en MST volgen de regeling Bindend Studieadvies van de penvoerende instelling, uitgewerkt in respectievelijk de bijlages 1 en 2, zoals die geldt in het betrokken studiejaar, met inachtneming van het in 6.3.2 gestelde. Het bindend studieadvies wordt uiterlijk 31 augustus gegeven.

6.3.2 Indien de student een positief eerste advies heeft ontvangen zoals beschreven in bijlage 1 en 2 en als vervolgens studieresultaten later in het jaar achterblijven waardoor de student niet meer voldoet aan de voorwaarden voor een positief studieadvies, wordt een schriftelijke waarschuwing aan de student gegeven, op een moment dat de student nog studieresultaten kan behalen.

6.3.3 Desgevraagd krijgt de student een mondelinge toelichting op de uitgebrachte adviezen en informatie over de voortzetting van zijn studie binnen of buiten de faculteiten en over eventuele andere opleidingsmogelijkheden.

Artikel 6.4 Begeleiding van de scriptie/eindwerkstuk/afstudeerverslag

6.4.1 De student maakt met de eerste beoordelaar bedoeld in Artikel 1.2 een schriftelijke planning voor het eindwerkstuk. Deze planning is in overeenstemming met de studielast die voor dit vak in de studiegids is vastgelegd.

6.4.2 In de planning bedoeld in 6.4.1 is tevens de frequentie van de begeleiding en de wijze waarop de begeleiding wordt gegeven vastgelegd.

Artikel 6.5 Topsport en andere culturele of maatschappelijke activiteiten.

6.5.1 Aan studenten die topsport bedrijven wordt de gelegenheid geboden hun studie zoveel als redelijkerwijs mogelijk is aan de eisen van hun sportieve bezigheden aan te passen. Om vast te stellen wie tot deze categorie behoren hanteert de opleiding de richtlijnen van de Colleges van Bestuur.

6.5.2 Aan studenten die een bijdrage leveren aan culturele of maatschappelijke activiteiten die naar het oordeel van de faculteitsbesturen vergelijkbaar zijn aan de inspanningen genoemd in 6.5.1, wordt de gelegenheid geboden hun studie, zoveel als redelijkerwijs mogelijk is, aan te passen aan de eisen van die activiteiten.

Artikel 6.6 Duurzame functiebeperking

6.6.1 Aan studenten met een handicap of met een chronische ziekte wordt na overlegging van een daartoe strekkend schriftelijk verzoek de gelegenheid geboden hun onderwijs, tentamens en/of praktische oefeningen, zoveel als redelijkerwijs mogelijk is, aan de beperkingen die het met zich meebrengt aan te passen^{19,20}. Deze aanpassingen worden zoveel mogelijk op de individuele functiebeperking van de student afgestemd, maar mogen de kwaliteit of moeilijkheidsgraad van een vak of het examenprogramma niet wijzigen.

6.6.2 Op verzoeken over aanpassingen die de onderwijsvoorzieningen betreffen beslist de decaan dan wel het faculteitsbestuur of namens deze de opleidingsdirecteur. Op verzoeken over aanpassingen die de examinering betreffen, beslist de examencommissie.

¹⁹ Het protocol 'Studeren met een functiebeperking' van Universiteit Leiden is te raadplegen op:

<http://media.leidenuniv.nl/legacy/protocol-studeren-met-een-functiebeperking-2012-versie-cvb-28-08-12.pdf>.

²⁰ De Beleidsnotitie 'Studeren met een functiebeperking' (najaar 2009) van de TU Delft is te raadplegen op:

http://studenten.tudelft.nl/fileadmin/UD/MenC/Support/Internet/TU_Website/Studentenportal/Studentenportal/Voorzieningen/Studeren_met_een_functiebeperking/NIEUWE_WEBSITE_STUDEREN_MET_EEN_FUNCTIEBEPERKING/Informatie_TU_Delft_algemeen/doc/notitie_beleid_studeren_met_een_functiebeperking_2008-2011.pdf. Het studentenstatuut van de TU Delft bevat een uitgebreid hoofdstuk over studievoorzieningen (http://studenten.tudelft.nl/fileadmin/Files/studentenportal/os/OS_algemeen/Rechtspositie/Studentenstatuut/studentenstatuut_NL.pdf).

Hoofdstuk 7 Evaluatie van het onderwijs

Artikel 7.1 Evaluatie van het onderwijs

7.1.1 De opleidingsdirecteur draagt zorg voor de evaluatie van het onderwijs.

7.1.2 Het onderwijs in de opleiding wordt geëvalueerd door middel van schriftelijke, anonieme vak evaluaties en mondelinge programma evaluaties per kwartaal.

7.1.3 De opleidingsdirecteur stelt de opleidingscommissie op de hoogte van de uitkomsten van de evaluaties, de voorgenomen aanpassingen naar aanleiding hiervan en het effect van daadwerkelijke aanpassingen.

Hoofdstuk 8 Slotbepalingen

Artikel 8.1 Strijdigheid met de regeling

8.1.1 Bij strijdigheid van bepalingen in de studiegids of een ander document betreffende het onderwijs- en examenprogramma met deze regeling, gaat het bepaalde in deze regeling voor.

Artikel 8.2 Wijziging

8.2.1 Wijzigingen van deze regeling worden door de faculteitsbesturen na voorafgaande instemming van de faculteitsraad (Universiteit Leiden), de facultaire studentenraad (TU Delft) of de opleidingscommissie, afhankelijk van de betrokken onderwerpen, bij afzonderlijk besluit vastgesteld.

8.2.2 Wijzigingen in deze regeling die van toepassing zijn voor een bepaald studiejaar moeten voor de aanvang van dat studiejaar zijn vastgesteld en op de daarvoor in de bijlagen 1 en 2 vastgestelde wijze zijn gepubliceerd. Hiervan kan uitsluitend worden afgeweken als een snellere invoering van een wijziging strikt noodzakelijk is en als daarbij de belangen van de studenten redelijkerwijs niet worden geschaad.

8.2.3 Een wijziging in deze regeling kan niet leiden tot een voor de student nadelige wijziging op enige beslissing welke krachtens deze regeling door de examencommissie is genomen ten aanzien van deze student.

Artikel 8.3 Overgangsregeling

8.3.1 Studenten volgen het opleidingsprogramma zoals dat gold of geldt bij het eerste studiejaar van hun inschrijving en zoals gespecificeerd in de bijlage 1 en 2, tenzij onderdelen hiervan niet meer door de opleiding worden aangeboden. De student dient in dit geval over te stappen volgens de dan geldende overgangsregeling. Afwijkingen behoeven de goedkeuring van de examencommissie. De student dient, alvorens hiervoor een aanvraag te doen, hierover advies te hebben ingewonnen bij een studieadviseur.

8.3.2 Indien vakken als bedoeld in artikel 3.1.1 en Artikel 3.2 van de op grond van artikel 8.3.1 **Error! Reference source not found.** niet meer worden aangeboden, dan wordt door de examencommissie een overgangsregeling vastgesteld. In deze overgangsregeling is in ieder geval opgenomen:

- een regeling omtrent vrijstellingen die verkregen kunnen worden op grond van reeds behaalde vakken,
- vervangende vakken die gespecificeerd zijn in de bijlagen 1 en 2. Zo nodig worden vakken aangewezen die door een andere instelling worden aangeboden,
- de geldigheidsduur van de overgangsregeling.

8.3.3 Indien een vak uit een opleidingsprogramma is vervallen, wordt alleen in het eerste jaar waarin het vak geen onderdeel meer is van het curriculum, nog tweemaal een herkansing aangeboden. De vakken van de minoren zijn uitgesloten van deze bepaling.

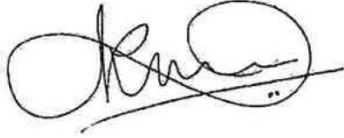
Artikel 8.4 Bekendmaking

De besturen van de faculteiten dragen, in samenspraak met de opleidingsdirecteur, zorg voor bekendmaking van deze regeling en van de regels en richtlijnen die door de examencommissie zijn vastgesteld, alsmede van elke wijziging van deze stukken, via de universitaire websites.

Artikel 8.5 Inwerkingtreding

Deze regeling treedt in werking op 1 september 2018.

Vastgesteld op 2 juli 2018

Prof. dr. G.R. de Snoo
Decaan Faculteit W&N, Universiteit Leiden

Vastgesteld op 3 juli 2018

Prof. dr. L.J. van Vliet
Decaan Faculteit TNW, TU Delft